

KIHU
•—————•—————•

Innovaatioiden käyttöönotto ja leviäminen paraurheilussa: aiheen ihmettelyä, osa 2

Jari Lämsä & Kaisu Mononen

KIHU

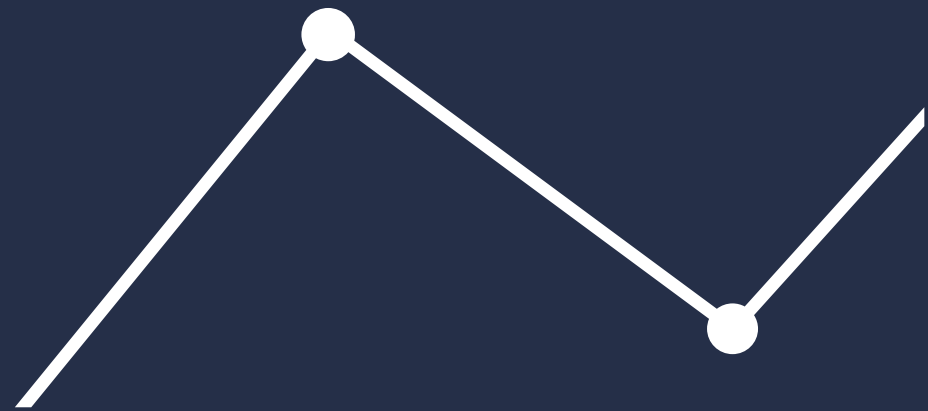
Taustaa

Niemelä, Riku (2015). KIHUn asiantuntijatoiminnan ja -tiedon juurtuminen Suomen kivääriammuntamaajoukkueen kontekstissa. Sosiologian pro gradu. Itä-Suomen yliopisto.

Tarkoitus selvittää, kuinka KIHU:n asiantuntijatoiminta ja heidän tuottama uusi tieto on omaksuttu, kuinka se on levinnyt ja juurtunut kilpa- ja huippu-urheilijoiden ja heidän valmennuksen käyttöön kivääriammuntamaajoukkueen kontekstissa.

Miksi hyväksi todettu ratkaisu ei
välttämättä siirry urheilijan ja
valmentajan päivittäiseen toimintaan?

Innovaatioiden diffuusio

- Innovaatio on idea, käytäntö tai esine, jonka yksilö tai muu omaksujataho mieltää uudeksi ja omaksuu/ottaa käyttöön (Rogers, 2003)
 - vrt. keksintö = uusi tuote
- ”Innovaatioiden leviäminen (diffuusio) tarkoittaa prosessia, jossa uusi idea tai keksintö välittyy eri kanavia pitkin ajan myötä yhteisön jäsenten keskuudessa.” (Rogers, 2003).

Innovaatioiden omaksuminen

Viisi keskeistä ominaisuutta

1. Suhteellinen hyöty
2. Yhteensopivuus
3. Monimutkaisuus
4. Kokeiltavuus
5. Havaittavuus (Rogers 2003)

Urheilijan kuormituksen seuranta

1. Valmentaja huomaa ajoissa palautumisen heikkenemisen -> muutos harjoitteluun
2. Seuranta liitetään seuran nykyiseen harjoituspäiväkirjaan ja valmentajan viikoittaiseen keskusteluun urheilijoiden kanssa
3. Käytäntö on helppo omaksua, jos urheilijalta kuluu vastaamiseen alle minuutti ja valmentaja näkee tulokset selkeässä muodossa
4. Valmentaja kokeilee seurantaa ensin yhden harjoitusryhmän kanssa kuuden viikon ajan
5. Muut valmentajat näkevät, miten ryhmä käyttää tietoa harjoittelun suunnittelussa.

Urheiluvalmennuksessa innovaation käyttöönottoa edistävät

- Valmentajan kokema käytännön hyöty
- Yhteensopivuus nykyisten arvojen ja valmennuskäytäntöjen kanssa
- Mahdollisuus kokeilla menetelmää pienessä mittakaavassa
- Tulosten näkyminen suhteellisen nopeasti
- Vertaisvalmentajien kokemukset
- Valmentajakoulutus yhdistettynä käytännön tukeen
- Seuran, lajiliiton tai muun organisaation tuki

LÄHTEET:

Wilding (2016): The diffusion and adoption of sport psychology by athletics coaches. Doctoral dissertation. Bournemouth University 2016.

Trudeau, Laurencelle, Beaudoin & Lajoie (2021): Diffusion and adoption of the Long-Term Athlete Development model among Canadian coaches. International Journal of Applied Sports Sciences 2021, Vol. 33, No. 2, 206-218.

Analyysin kolme tasoa

1. Ratkaisu (innovaatio): onko se omaksuttavissa
2. Toimijat ja verkosto: miten ratkaisu leviää
3. Toimintaympäristö: tukeeko organisaatio käyttöönottoa

TKI-toiminnan vaikuttavuusketju

TKI-toiminta

→

Uusi ratkaisu

→

Tavoittaminen - käyttöönotto

→

Toteutus käytännössä - muutos

→

Leviäminen

→

Juurtuminen osaksi toimintaa

BLID-hanke: paraurheilun TKI-toiminnan kokeilu- ja oppimisympäristö

BLID-hankkeessa rakennetaan ja testataan mallia sille, miten TKI-toiminnassa syntyvät uudet ratkaisut saadaan käyttöön, leviämään ja juurtumaan osaksi paraurheilun käytäntöjä.

Hanke toimii kokeilu- ja oppimisympäristönä, jossa:

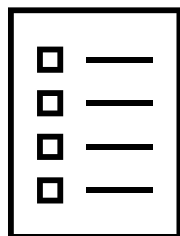
- toteutetaan rajattuja paraurheilun TKI-kokeiluja,
- seurataan ratkaisujen käyttöönottoa ja leviämistä,
- tunnistetaan käyttöönottoa edistäviä ja estäviä tekijöitä,
- arvioidaan ratkaisujen juurtumista ja vaikutuksia käytännön toimintaan sekä
- kehitetään kokemusten perusteella paraurheilun TKI-toiminnan toimintamalli ja arviointimalli.

Miksi paraurheilu?

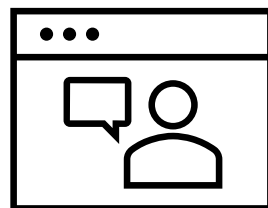
- pieni toimijamäärä, monimuotoiset yksilölliset tarpeet, hajautunut asiantuntemus, pienet lajiverkostot...

1. kokeilu: Paraurheilun matkustusohjeet

- KIHUn erikoistuvat urheilulääkärit laativat ohjeet hyödyntäen kv. Esimerkkejä

Kirjalliset ohjeet

Videokoosteet

- Pelkkä tiedon levittäminen ei vielä kerro, onko uusi ratkaisu otettu käyttöön tai juurtunut osaksi toimintaa. Matkustusohjeiden kokeilussa voidaan tarkastella neljää peräkkäistä tulostasoa:

Tavoittaminen → Käyttöönotto → Käyttö ja toiminnan muutos → Juurtuminen

- **Tavoittaminen:** Saavuttiko ratkaisu tarkoitetut urheilijat, valmentajat ja tukihenkilöt?
- **Käyttöönotto:** Otettiin matkustusohjeet käyttöön?
- **Käyttö ja toiminnan muutos:** Miten ohjeita käytettiin ja muuttivatko ne matkustamiseen liittyviä käytäntöjä?
- **Juurtuminen:** Jäivät uudet toimintatavat pysyväksi osaksi urheilijan, valmentajan ja tukitiimin toimintaa?

Hankkeen perusajatus

TKI-toiminnan vaikuttavuus ei synny uusien ratkaisujen tuottamisesta ja levittämisestä, vaan siitä, että ne otetaan käyttöön, juurtuvat osaksi arjen käytäntöjä ja muuttavat toimintaa.

Ratkaisu ei vaikuta ennen kuin se muuttaa käytäntöä!

Kiitos!